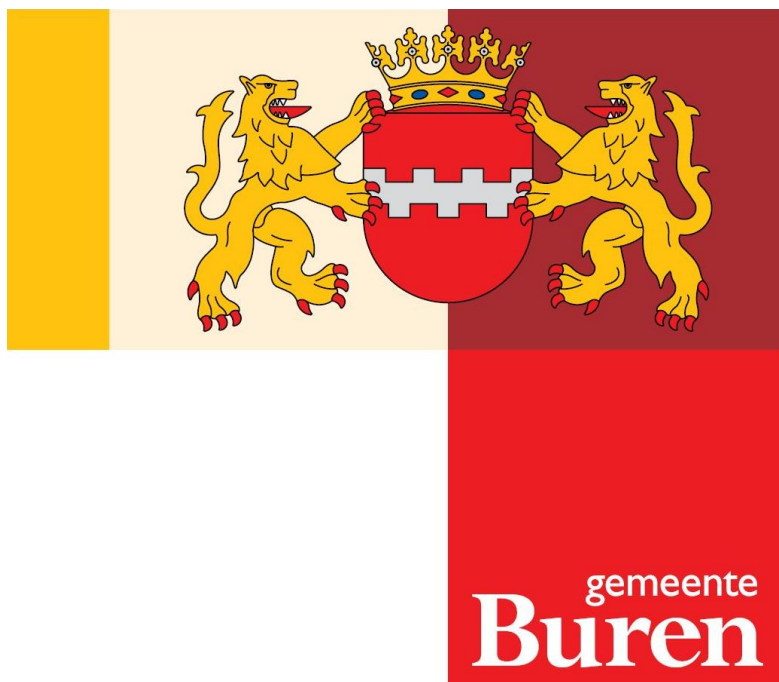

Informatieplan 2021-2025

OIT
is de kern

Beleidsnotitie 2021-2025

Versie : 1.2

Datum : 21 januari 2021

Auteurs : Holger Peters, informatieadviseur gemeente Buren

Diny Maasbach, procesmanager digitalisering gemeente Buren

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Managementsamenvatting	6
3	Missie, visie en ambitie van de gemeente Buren	7
3.1	Missie.....	7
3.2	Visie.....	7
3.3	Ambitie.....	7
4	Wat komt er nog meer op ons af	9
4.1	Wettelijke verplichtingen	9
4.2	Digitaal werken	9
5	Wat gaan we doen	10
5.1	Informatie centraal in de organisatie	10
5.2	Kennis in de organisatie.....	10
5.3	Transitie naar een open architectuur	10
5.4	Informatienetwerk voor onze inwoners en ondernemers	11
6	Hoe gaan we dit doen.....	12
6.1	Digitaal werken (digitaliseren van werkprocessen en gegevens).....	12
6.2	Samen Online (opzetten van gebruikersvriendelijke toepassingen).....	12
6.3	Open basisregistraties	13
6.4	Flexibele IT-infrastructuur (betrouwbare infrastructuur).....	13
6.5	Maximaal veilig (borgen veiligheid & privacy).....	13
7	Risico's	14
8	Prioriteiten en planning.....	15
Bijlage 1: Uitvoeringsprogramma 2020-2025		19
Bijlage 2: VNG-ledenbrief "Common Ground"		21
Bijlage 3: VNG Meerjarige transitiestrategie.....		24
Bijlage 4: Wetgevingsoverzicht		31
Bijlage 5: Lijst met afkortingen		33

1 Inleiding

Op 1 oktober 2019 brachten we de gemeenteraad met een raadsinformatiebrief op de hoogte van de voortgang van het I&A beleidsplan 2017-2021. Dat plan werd op 18 april 2017 vastgesteld voor een periode van 5 jaar. Nu, een kleine 4 jaar later, hebben we een groot deel van de activiteiten uit het beleidsplan uitgevoerd en hebben we ook de nodige onvoorziene zaken opgepakt en uitgevoerd binnen de financiële kaders van het plan.

De titel van dit Informatiebeleidsplan 2021-2025 luidt: "DIT is de kern". DIT staat voor digitaal implementatie team, de kern verwijst naar Kerngericht Werken. Het digitaal implementatie team ondersteunt de organisatie bij de uitvoering en de implementatie van de projecten genoemd in het uitvoeringsprogramma dat bij dit beleidsplan hoort.

Met het Informatieplan 2021-2025 borduren we voort op de plannen uit 2017. De behaalde resultaten, de architectuur en kaders die in 2017 zijn vastgesteld zijn het uitgangspunt voor dit nieuwe plan. Zo moderniseerden we onze digitale infrastructuur met nieuwe servers, werkplekken met laptops en nieuw wifi netwerk, brachten we onze basisregistraties op orde en werken we in steeds meer processen digitaal en zaakgericht. Maar ook maakten we een grote slag met digitale dienstverlening aan onze inwoners, ondernemers en collega's via de nieuwe website en het intranet.

We zijn trots op wat we bereikt hebben met het nieuwe informatiebeleid de afgelopen 4 jaar. Een belangrijke mijlpaal is de gemeentelijke samenwerking die we als gemeente Buren in gang hebben gezet met de Open Webconcept beweging. In 2018 ondertekende onze Burgemeester samen met de gemeenten Heerenveen, Lansingerland en Súdwest-Fryslân een intentieverklaring om samen op te werken aan de digitale dienstverlening van de toekomst. Inmiddels zijn al meer dan 10 gemeenten gaan meebewegen en ondersteunt de VNG de aanpak van de gemeente Buren. Hierdoor krijgt onze innovatie rond de digitale dienstverlening een boost en besparen we ook nog eens geld bij de doorontwikkeling hiervan. Zo hebben we in 2020 van de VNG een subsidie van €30.000,- ontvangen waarmee we samen met de gemeente Hoeksche Waard werken aan ons nieuwe portaal digitale diensten, de OpenPDD. Strategische en operationele samenwerking met andere gemeenten, de VNG en ministeries is een belangrijk uitgangspunt.

Met het Informatieplan 2021-2025 maken we inzichtelijk waar we aan werken in de komende jaren. Dit informatieplan sluit aan op de missie en visie van de gemeente Buren, de strategische- en interne opgaven uit het concernplan. Daarnaast treedt de komende jaren een groot aantal wetten in werking die verband houden met de digitale overheid. Hieraan zal de gemeente moeten voldoen. Deze wetten beogen een transparantere overheid en een verbetering van de digitale dienstverlening. Dit sluit aan bij de doelstellingen van de gemeente.

Als Nederlandse gemeenten investeren we gezamenlijk al vele miljoenen in landelijke ontwikkelingen. Zo dragen we bij middels het VNG Fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (Fonds-GGU). Maar ook dragen we steeds meer beheerkosten af aan het Rijk voor het in stand houden van landelijke voorzieningen zoals: "DigiD, de Publicatievoorziening DROP, De berichtenbox in mijnoverheid maar ook nieuwe voorzieningen als het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en het Platform Open Overheids Informatie (PLOOI)". Aansluiten op deze ontwikkelingen heeft de komende jaren dan ook een hoge prioriteit en zal veel van onze organisatie vragen.

Samenwerken houdt in dat we hier ook invulling aan geven door actief bij te dragen aan de ontwikkelingen. Dit vormt een onderdeel van de werkzaamheden van onze informatieadviseur. Hiermee zorgen we ervoor dat de investeringen die we doen in de samenwerking ook goed aansluiten op landelijke ontwikkelingen en onderling herbruikbaar zijn. Mooi voorbeeld hiervan is dat de VNG in de meerjarige transitiestrategie "common ground" het door de gemeente Buren opgezette Open Webconcept benoemt als eerste stappen die gemeenten kunnen zetten bij het innoveren van je dienstverlening.

In het uitvoeringsprogramma dat onderdeel is van dit informatieplan, maken we inzichtelijk welke activiteiten we uitvoeren:

- voor de realisatie van onze de strategische opgaven
- voor de doorontwikkeling van de organisatie die de gemeente Buren zichzelf heeft gesteld.
- om te voldoen aan wetgeving
- om aan te sluiten op gemeenschappelijk gefinancierde landelijke voorzieningen.

Al deze activiteiten dragen bij aan de dienstverlening aan onze inwoners, bedrijven en instellingen. Zowel direct als indirect als basis voor de dienstverlening.

2 Managementsamenvatting

De herziening van het informatiebeleidsplan 2017-2021 is in oktober 2019 toegezegd aan de gemeenteraad in een raadsinformatiebrief. Het informatieplan 2021-2025 borduurt voort op de strategische uitgangspunten zoals die in het voorgaande plan zijn vastgelegd.

De komende jaren komt er vanuit de Rijksoverheid een groot aantal verplichtingen op de gemeente af waaraan moet worden voldaan. In [dit filmpje](#) vindt u achtergrondinformatie over de ontwikkelingen die op de gemeenten afkomen.

De gemeente Buren heeft hoge ambities op het gebied van dienstverlening aan inwoners, bedrijven en instanties. De dienstverlening wordt verbeterd door investering in bereikbaarheid en toepassen slimme technologie bij het aanbieden van producten en diensten.

De rijksoverheid ontwikkelt nieuwe wetgeving op het gebied van digitale dienstverlening. Voorbeelden hiervan zijn o.a. de Wet Digitale Overheid en de Wet Open Overheid. Als gemeente zijn we verplicht te voldoen aan deze wetgeving.

De projecten in dit informatieplan zijn noodzakelijk voor het voldoen aan wettelijke verplichtingen, het bereiken van de ambities en het realiseren van de strategische opgaven en de interne opgaven zoals die door de gemeente Buren zijn vastgesteld. De uitgangspunten vanuit de missie en visie van de gemeente Buren zijn hierbij als uitgangspunt genomen.

Wat we de komende jaren gaan doen is beschreven in het uitvoeringsprogramma dat hoort bij dit informatieplan. Bij de indeling van het uitvoeringsprogramma is dezelfde thema-indeling aangehouden als in het vorige informatiebeleidsplan nl.:

- digitaal werken
- samen online
- open registraties
- flexibele IT-architectuur
- maximaal veilig

Bij alle projecten is in kleur aangegeven of er een keuze is tot uitvoering of dat het een verplicht project is.

Wat gaan we doen?

Naast het voldoen aan de wettelijke verplichtingen die op ons af komen werken we aan:

- informatie centraal in de organisatie
- kennis in de organisatie
- transitie naar een open architectuur
- informatienetwerk voor onze inwoners

Om uitvoering te geven aan de projecten genoemd in het uitvoeringsprogramma wordt een DIT (digitaal implementatie team) gevormd. Het DIT houdt zich tactisch en operationeel bezig met de uitvoering van de activiteiten uit het uitvoeringsprogramma en wordt centraal aangestuurd. In het DIT zijn disciplines vanuit de verschillende informatie gerelateerde functies vertegenwoordigd zoals ICT, databeheer, webbeheer, informatieveiligheid, dienstverlening, communicatie en HR. Eventuele expertise die niet intern beschikbaar is wordt extern ingehuurd.

De risico's van het Informatieplan 2021-2025 zijn hoofdzakelijk financieel van aard. De financiële impact van de wettelijke verplichtingen die op ons afkomen zijn niet altijd volledig duidelijk op dit moment. Daarnaast wordt b.v. voor de Wet Open Overheid (WOO) gesproken over een compensatieregeling voor gemeenten vanuit de rijksoverheid. Hierover bestaat op dit moment nog geen duidelijkheid.

In de financiële paragraaf is een vertaling opgenomen van de geraamde kosten.

3 Missie, visie en ambitie van de gemeente Buren

3.1 Missie

Met dit informatieplan dragen we bij aan het realiseren de missie gemeente Buren "Wij dienen de samenleving van Buren". Digitalisering is de standaard. Digitale informatie is inmiddels één van de strategische bedrijfsmiddelen. Dit betekent dat het informatieplan zoals dat nu voorligt aanhaakt bij alle plannen binnen de gemeentelijke organisatie zoals dienstverlening, HR-management en financiën.

3.2 Visie

Dit informatieplan draagt bij aan de visie van de gemeente Buren "Wij bouwen aan vertrouwen". Het uitgangspunt voor dit informatieplan is een betrouwbare architectuur als basis. Uitgangspunt voor de uitvoering van dit plan is, dat dit maximaal veilig gebeurt zodat zowel onze inwoners als andere partijen intern en extern erop kunnen vertrouwen dat hun informatie veilig is bij de gemeente Buren. Nieuwe ontwikkelingen en toepassingen worden op een dusdanige wijze ingevoerd dat de dienstverlening en bedrijfsvoering continue wordt gewaarborgd.

Hierbij worden voortdurend de kernwaarden van de gemeente Buren als uitgangspunt genomen nl. nabij, samen en deskundig.

3.3 Ambitie

De gemeente Buren heeft de ambitie om de beste gemeentelijke dienstverlener te worden. Dit bereiken we door onze dienstverlening aan inwoners, bedrijven en instanties te optimaliseren. We maken hiervoor gebruik van moderne informatie- en communicatiemiddelen. Hiermee vergroten we onze bereikbaarheid en bieden we toegankelijke producten en diensten aan.

De organisatie groeit door naar digitale volwassenheid. We volgen hiermee de voorhoede van de overheidsdienstverlening. Dit doen we door gebruik te maken van wendbare, betrouwbare en veilige informatievoorziening. De investering in slimme technologie leidt op termijn tot een efficiëntere bedrijfsvoering.

Het coalitieakkoord 2020-2022 "Daadkrachtig en kerngericht" gaat ervan uit dat de gemeente Buren zich de komende jaren door ontwikkelt naar een sterke, zelfstandige gemeente. De gemeente Buren wil een dienstverlenende gemeente zijn waarbij samenwerking wordt gezocht om de kosten te verminderen en de kwetsbaarheid te verkleinen. De Burense bestuurskracht profileert zich in de zes strategische opgaven:

- Samen sterk in de regio
- Kerngericht Werken
- Transformatie Sociaal Domein
- Duurzaamheid
- Invoering Omgevingswet
- Visie op Dienstverlening

In het concernplan van de gemeente Buren voor 2020-2021 zijn de volgende interne opgaven opgenomen:

- Organisatieontwikkeling
- Continuïteit waarborgen
- Voldoen aan wetgeving

- Innovatie

We zorgen ervoor dat we voldoen aan nieuwe wetgeving en actief participeren in de informatiekundige visie van de VNG (common ground).

Vanuit de VNG en de Rijksoverheid wordt de digitalisering van de overheid steeds meer gezamenlijk opgepakt. Het Rijk heeft hiervoor de Wet Digitale Overheid in de maak en de VNG heeft een college van dienstverleningszaken ingericht met een taskforce die zich bezighoudt met het "samen organiseren" van de digitale dienstverlening.

Los van onze eigen ambities wordt alleen al door deze nieuwe verplichtingen de informatievoorziening dus een steeds belangrijker strategisch bedrijfsmiddel.

Onderdeel van dit informatieplan is het Uitvoeringsprogramma 2021-2025. Dit uitvoeringsprogramma gaat uit van een projectmatige aanpak bij de transitie van onze informatiesystemen naar de nieuwe open architectuur en het inbedden van het strategische informatiemanagement in onze organisatie.

Om uitvoering te geven aan de projecten genoemd in het uitvoeringsprogramma wordt een DIT gevormd (digitaal implementatie team). DIT houdt zich tactisch en operationeel bezig met de uitvoering van de activiteiten uit het uitvoeringsprogramma en wordt centraal aangestuurd. In het DIT zijn disciplines vanuit de verschillende informatie gerelateerde functies vertegenwoordigd zoals ICT, databeheer, webbeheer, informatieveiligheid, dienstverlening, communicatie en HR. Eventuele expertise die niet intern beschikbaar is wordt extern ingehuurd.

4 Wat komt er nog meer op ons af

4.1 Wettelijke verplichtingen

Naast de ambities die de gemeente Buren als zelfstandige gemeente heeft moet ook rekening gehouden met een groot aantal wettelijke verplichtingen dat op de gemeente afkomen. De Rijksoverheid bereidt momenteel een groot aantal wetten voor die de komende jaren van kracht worden en waaraan we als gemeente Buren moeten gaan voldoen.

De volgende wettelijke verplichtingen komen binnen de termijn van dit informatieplan op de gemeente af:

- Wet Digitale Overheid (WDO)
- Wet Elektronisch publiceren (Wep)
- Wet Open Overheid (WOO)
- Archiefwet 2021 (Vervanging Archiefwet 1995)
- Herziening Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv)
- Herziening Wet hergebruik overheidsinformatie;
- Omgevingswet (met de verplichte aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)).
- EU-richtlijn Single Digital Gateway
- EU-richtlijn Web Content Accessibility Guidelines (WCAG)

4.2 Digitaal werken

Werkprocessen zullen, net als in het bedrijfsleven, steeds meer door informatiesystemen worden overgenomen waar alleen in afwijkende gevallen nog medewerkers meekijken. Hierdoor kunnen we ook meer aandacht besteden aan deze bijzondere gevallen en onze dienstverlening nog meer gericht maken op de persoon. Inwoners en ondernemers van de gemeente Buren kunnen hiermee steeds meer zelf hun zaken gaan regelen en volgen middels zogenaamde "Track & Trace" functionaliteit.

De Wet Digitale Overheid (2020) laat zien dat we als gemeenten niet los staan van andere overheidsorganisaties. Met de komst van deze wet komen er steeds meer verplichtingen op ons af die ervoor moeten zorgen dat de digitale informatievoorziening werkt in de werkprocessen tussen verschillende overheidsorganisaties. Maar ook dat de digitale dienstverlening helder, transparant, en door iedereen te gebruiken is (inclusiviteit).

Om alle ambities uit te kunnen voeren kunnen we niet meer zonder digitale informatievoorziening. Digitaal werken en digitale informatiestromen vormen een onlosmakelijk onderdeel van onze dienstverlening en bedrijfsvoering. De digitale informatievoorziening binnen onze organisatie is hiermee uitgegroeid tot één van de belangrijkste bedrijfsmiddelen. Hiervoor moet afstemming plaatsvinden met het strategisch HR-beleid.

5 Wat gaan we doen

- We gaan informatievoorziening een strategische plek geven in onze organisatie.
- We bouwen kennis op in de organisatie
- We kiezen voor een open architectuur
- We bouwen samen een informatienetwerk voor onze inwoners en ondernemers.

5.1 Informatie centraal in de organisatie

In september 2020 zijn we overgestapt naar een nieuwe organisatiestructuur met 4 domeinen. Binnen het Domein Dienstverlening bundelen we onze kennis en expertise rond de strategie, projectbegeleiding en uitvoering van de informatievoorziening.

Hiervoor richten we een structureel overleg in tussen bestuur, MT en de informatieadviseur.

Daarnaast richten we het Digitaal Implementatie Team (DIT) in dat zich tactisch en operationeel gaat bezighouden met de uitvoering van de activiteiten uit het uitvoeringsprogramma Informatieplan 2021-2025. Het DIT wordt centraal aangestuurd. In het DIT zijn disciplines vanuit de verschillende informatie gerelateerde functies vertegenwoordigd zoals ICT, databaseer, webbeheer, informatieveiligheid, dienstverlening, communicatie en HR.

In het tweede kwartaal 2021 gaan we deze organisatorische aanpassingen evalueren. Als uit de evaluatie blijkt dat we onvoldoende voortgang boeken zullen we eventuele noodzakelijke aanpassingen in de organisatie doorvoeren zo dat we hier meer slagkracht kunnen organiseren.

5.2 Kennis in de organisatie

Digitalisering leidt tot andere en/of nieuwe manieren van werken. Dit vraagt aanpassing van de kennis en competenties van de medewerkers in de organisatie. In de uitvoering van dit informatieplan zoeken we continue afstemming met het strategische HR-beleid. Hiermee werken we aan de kernwaarde deskundig.

De ambities en wettelijke verplichtingen vergen een flinke aanpassing. Dit is niet alleen van toepassing op onze informatiearchitectuur maar juist ook op onze organisatie en de medewerkers. Maar ook de uitvoeringscapaciteit om alle veranderingen gestructureerd aan te pakken staat onder druk. Vanuit informatiekundig oogpunt kiezen we hierdoor vaak toch weer voor een suboptimale oplossing welke domein specifiek wordt aangepakt en het behalen van de bredere strategische doelen wordt dan losgelaten.

Waar het afgelopen uitvoeringsprogramma veel technische zaken heeft opgepakt willen we de komende jaren dan ook juist kijken naar de organisatorische en personele kant van de veranderingen om de strategische opgaven en de verdergaande digitalisering waar te maken.

5.3 Transitie naar een open architectuur

Continuïteit van de informatievoorziening staat voorop. Op natuurlijke momenten bij de vervanging van systemen of verloop van personeel gaan we kijken hoe we de transitie naar de common ground mogelijk kunnen maken. Met deze zorgvuldige transitiestrategie zijn we dus ook niet morgen al klaar maar zijn de komende 5 tot 10 jaar bezig met een geleidelijke overstap.

In het vorige I&A-beleidsplan 2017-2021 is vastgesteld dat we de transitie in gang gaan zetten naar een open informatiearchitectuur. In 2020 heeft de VNG ook deze keuze gemaakt en alle gemeenten gevraagd werk te gaan maken van de nieuwe informatiekundige visie de "common ground". Middels een "meerjarige transitiestrategie common ground" gaan alle

gemeenten de komende jaren hier samen aan werken. Dit wordt ook gezamenlijk gefinancierd middels het fonds GGU (Gemeenschappelijke Gemeentelijke Uitvoering) De gemeente storten inmiddels jaarlijks circa 3 euro per inwoner in dit fonds.

Door de keuze om 3 jaar geleden al te starten zijn we al op de goede weg. Sterker nog, de ontwikkeling die de gemeente Buren is gestart met de Open Webconcept beweging wordt door de VNG benoemd als goede oplossing om in 2020 al mee te gaan starten.

We merken dat de transitie een weerbarstig verhaal is. We zijn sterk afhankelijk van de bestaande leveranciers en de medewerking die zij geven aan deze transitie. De roadmap en voorgestelde oplossingen komen vaak niet overeen met onze wensen. We gaan dus steeds vaker met ons eisenpakket om de tafel met de leveranciers en hopen dat we er samen uit kunnen komen. Als dit niet lukt zullen we de komende jaren samen met andere gemeenten naar alternatieven moeten gaan kijken zoals we dit inmiddels hebben gedaan met onze website en intranet middels de Open Webconcept beweging.

Een aantal activiteiten uit het uitvoeringsprogramma is er dan ook op gericht om samen met (nieuwe) leveranciers processen volledig te gaan inrichten volgens de common ground principes. Sleutelwoorden hierbij zijn: "Eenvoudiger, sneller en slimmer".

5.4 Informatienetwerk voor onze inwoners en ondernemers

In het Domein Dienstverlening zijn de kern-contact-ambtenaren ondergebracht. Zij geven uitvoering aan de strategische opgave Kerngericht Werken. Samen met hen maken we connectie naar onze inwoners en ondernemers uit alle kernen en bouwen aan de informatievoorziening als basis voor de dienstverlening vanuit het klantperspectief.

Maar ook intern binnen onze organisatie en andere overheidsorganisaties om ons heen betrekken we onze stakeholders en zorgen we voor een zo breed mogelijk draagvlak zodat we continuïteit van onze informatievoorziening goed kunnen borgen en de juiste informatiesystemen met elkaar realiseren. Hiermee geven we uitvoering aan de kernwaarden nabij en samen.

6 Hoe gaan we dit doen

Onderdeel van het informatieplan 2021–2025 is het Uitvoeringsprogramma 2021-2025. Hierin is overzicht opgenomen van activiteiten die moeten bijdragen aan de ambities genoemd in hoofdstuk 3.

In het uitvoeringsprogramma is een aantal projecten opgenomen waarmee we onze informatievoorziening eenvoudiger, sneller en slimmer willen organiseren. Een nieuw te realiseren intranet gaat hier een belangrijke rol in spelen. Met deze web technologie gaan we de komende jaren bouwen aan een flexibel en vooral zeer gebruikersvriendelijke werkomgeving voor alle medewerkers, bestuurders en raadsleden. Vele clouddiensten zullen volgens het common ground principe hier samenkomen en integraal met elkaar gaan samenwerken. De komende jaren zullen steeds meer databases met informatie (data/gegevens) makkelijker toegankelijk worden door de invoering van de common ground architectuur. Dit geeft ons de mogelijkheden om zelf toepassingen te gaan bedenken en bouwen die naadloos aansluiten op de werkprocessen zoals we die als gemeente Buren nodig hebben om de dienstverlening aan onze inwoners, bedrijven en instanties te verbeteren.

Met het uitvoeringsprogramma slaan we een brug tussen de uit te voeren activiteiten en de strategische opgaven en de interne opgaven die we ons als organisatie hebben gesteld om de doelen te behalen. Bij elk van de thema's waaronder we de activiteiten hebben gegroepeerd geven we duidelijk aan waarom we dit doen en aan welke van onderstaande opgaven de activiteiten uit dit uitvoeringsprogramma een bijdrage leveren.

Deze activiteiten worden in samenhang met elkaar uitgevoerd. De verschillende activiteiten zijn ondergebracht in strategische thema's:

- Digitaal werken
- Samen online
- Open registraties
- Flexibele IT-architectuur
- Maximaal veilig

6.1 Digitaal werken (digitaliseren van werkprocessen en gegevens)

Standaard digitaal is het leidende principe. Hiervoor moeten we volledig digitaal werken.

De afgelopen jaren zijn flinke stappen gezet in het digitaal werken met de invoering van een Document Management Systeem (DMS) en zaaksysteem (Decos/Join) waarin we onze processen digitaal inrichten. Inmiddels is een groot aantal processen digitaal. Dit maakt het mogelijk inwoners inzicht te geven in de afhandeling van hun aanvragen. Het werken met digitale processen is nog geen gemeengoed in de organisatie. Dit vergt aandacht zowel vanuit het management als vanuit HR. Digitaal werken is noodzakelijk om data gedreven te kunnen werken. 2025

Bij het digitaal werken stappen we over naar meer mobiele apparaten voor het werken op verschillende locaties. Dit bevordert de dienstverlening door een betere bereikbaarheid.

6.2 Samen Online (opzetten van gebruikersvriendelijke toepassingen)

Het toepassen van een open webconcept bij de vervanging van onze websites maakt het mogelijk (aan-)vragen van inwoners heel gemakkelijk af te handelen in digitale werkprocessen.

De klant krijgt hierdoor betere dienstverlening, namelijk een begrijpelijke en prettig bruikbare website. De gemeente krijgt hiermee snelle digitale processen, die we ook nog eens flexibel kunnen aanpassen als wet- en regelgeving veranderen, of als we met andere ketenpartners gaan samenwerken.

Met het technisch open maken van onze basisregistraties zorgen we ervoor dat we informatie uit het stelsel van basisregistraties zonder beperkingen veilig en geautoriseerd kunnen beheren en delen, natuurlijk binnen de beperkingen van de wet.

Als we leveranciers (veilige) toegang geven tot deze open basisregistraties kunnen ze daar rechtstreeks de gegevens uithalen voor andere toepassingen binnen onze gemeente of bij wettelijk toegelaten ketenpartners. (Natuurlijk kunnen alleen wij deze gegevens wijzigen of verwijderen). Dat scheelt een omweg via technische verzamelbakken en kwetsbare koppelingen tussen applicaties en (basis)registraties (betrouwbare gegevens).

6.3 Flexibele IT-infrastructuur (betrouwbare infrastructuur)

Een flexibele IT-infrastructuur kunnen we makkelijk aanpassen op nieuwe situaties zoals samenwerking met nieuwe ketenpartners.

Digitale informatievoorziening is onmisbaar geworden. Dit vraagt om adequate ICT-voorzieningen die continue beschikbaar zijn. Door het in- en extern koppelen van informatiesystemen is bewaking en inzicht in de ketens cruciaal geworden.

Voor de komende jaren zien we een verschuiving naar cloud toepassingen; daar passen we onze infrastructuur op aan

6.4 Maximaal veilig (borgen veiligheid & privacy)

De informatieveiligheid borgen wij door een integrale aanpak van de integriteit, vertrouwelijkheid en beschikbaarheid van onze informatie. Informatieveiligheid is een essentieel onderdeel van ons informatiebeleid. Het omgaan met privacygevoelige gegevens is een onlosmakelijk deel van onze dagelijkse bedrijfsvoering. Ontwikkelingen in het Sociaal Domein, op technologisch gebied en digitaal samenwerken vragen om bewust omgaan met persoonlijke gegevens. Als gemeente hebben we een voorbeeldfunctie en kunnen het ons niet permitteren deze risico's te veronachtzamen. Dit alles noodzaakt ons tot het vaststellen, handhaven en uitvoeren van effectief beleid op het gebied van informatiebeveiliging.

De gemeente hanteert het landelijk overeengekomen BIO-normenstelsel, waarbij BIO staat voor Baseline Informatieveiligheid Overheden. De BIO is een systeem waarbij wordt gewerkt aan continue verbetering.

Kwetsbaarheden door de toenemende integratie van de systemen stellen hoge eisen aan de organisatie. Hiervoor stellen we eisen aan het kennisniveau van onze ICT-medewerkers maar ook de gebruikers van de systemen die steeds meer onderdeel uitmaken van een keten in de informatievoorziening.

7 Risico's

Bij het overgrote deel van de activiteiten hebben we door het vaststellen van onze ambitie en de keuze in onze architectuur een helder beeld wat we hiervoor moeten doen. Maar er zijn ook activiteiten waarvan we vanuit wetgeving al weten dat deze eraan zitten te komen maar waarvan we nog geen exact beeld hebben hoe deze wet geïmplementeerd gaat worden.

Voor deze projecten is wel een bedrag opgenomen binnen het uitvoeringsprogramma maar dit kan dus nog afwijken. Net als in het afgelopen uitvoeringsprogramma is het uitgangspunt dat het totaalbudget voor het Informatieplan 2021-2025 toereikend is voor alle noodzakelijke activiteiten.

Uitgangspunt bij het Informatieplan 2021-2025 is, net als in het voorafgaande I&A-beleidsplan, het realiseren van onze verplichtingen en ambities binnen de bestaande middelen in de begroting. Het uitvoeringsprogramma blijft hiermee een beeld van de uit te voeren activiteiten die ingehaald kan worden door de actualiteit en implementatieplannen van de verschillende wetten.

Daarnaast is de druk die momenteel vanuit Europa en Den Haag op het gebied van wetgeving rond de digitale overheid op ons afkomt erg hoog. Er staan dan ook veel projecten voor 2021 in de uitvoeringsprogramma. In 2021 voorzien we hier een capaciteitsprobleem bij de uitvoering. Voor de uitvoering van deze plannen is rekening gehouden dat hiervoor deel externe capaciteit nodig is en is derhalve opgenomen in de middelen.

Voor de wetten die op ons afkomen, met name de WOO, is nog niet duidelijk welke compensatieregeling vanuit de rijksoverheid beschikbaar komt voor de gemeenten. In de financiële paragraaf is geen rekening gehouden met compensatiegelden voor de invoering van de WOO.

8 Prioriteiten en planning

In het uitvoeringsprogramma zijn alle activiteiten geprioriteerd op wettelijke plicht en ambitie vanuit strategische of interne opgaven. Hiermee hebben we helder in beeld welke activiteiten we echt tijdig moeten uitvoeren en welke activiteiten geen directe verplichtingen met zich meebrengen maar wel van belang zijn bij de realisatie van de ambitie van de gemeente Buren. Bij deze laatste groep hebben we de keuze of en wanneer we deze uitvoeren. Dit kan ons organisatorische en/of financiële ruimte geven om noodzakelijke "invliegers" (activiteiten die niet waren voorzien en/of begroot) te kunnen uitvoeren.

In het overzicht staan alle Noodzakelijke activiteiten in het rood (met een "N") weergegeven. De overige activiteiten waarmee we werken aan onze Ambitie zijn in het oranje (met een "A") weergegeven.

In het kader van het nieuwe informatiebeleid (ambitie en verplichtingen) hebben we de activiteiten die uitgevoerd moeten worden zo compleet mogelijk in beeld gebracht. De activiteiten zijn gegroepeerd in de strategische thema's waaraan we vanuit onze visie aan werken.

Daarnaast hebben we alle activiteiten een prioriteit gegeven. Hiermee hebben we inzichtelijk gemaakt waar er voor de gemeenteraad nog keuzes liggen. In onderstaande overzicht is er een indeling gemaakt waar alle projecten aan zijn gekoppeld.

Noodzakelijk (H)	Activiteit is noodzakelijk vanwege de continuïteit van de dienstverlening en/of bedrijfsvoering en verplichtingen die voortkomen vanuit bestaande en aangekondigde nieuwe wetgeving. Hier is dus geen keuze (meer) mogelijk.
Ambitie noodzaak (M)	Activiteit is een keuze maar noodzakelijk om de gemeentelijke ambities vanuit de strategische- en interne opgaven te kunnen uitvoeren. Kosten bestaande administratieve processen zijn erg hoog en kunnen digitaal efficiënter. Ook zijn hier projecten opgenomen die voorbereiden op nieuwe wetgeving en hoogstwaarschijnlijk later alsnog noodzakelijk zullen zijn.

Bijlage 1: Uitvoeringsprogramma 2021-2025

Deze is opgenomen als separaat document.

Bijlage 2: VNG-ledenbrief "Common Ground"

<https://vng.nl/brieven/meerjarige-transitiestrategie-common-ground>

Hieronder de tekst van de ledenbrief indien bovenstaande link niet (meer) werkt

Brief aan de leden

T.a.v. het college en de raad

Datum: 17 juni 2020

Kenmerk: VNGR/U202000423 Lbr. 20/033

Bijlage(n): 1

Onderwerp: Ledenbrief Meerjarige Transitie strategie common ground

Samenvatting

Met de informatiekundige visie common ground gaan gemeenten collectief de informatievoorziening eenvoudiger, sneller en slimmer inrichten. Daarmee kunnen gemeenten tijdig en flexibel diverse maatschappelijke opgaven realiseren. De afgelopen jaren hebben we de visie vastgesteld, een innovatie-aanpak uitgewerkt en enkele componenten ontwikkeld. Nu moeten we aantonen dat common ground in de praktijk werkt, en vaststellen wat er nodig is om deze oplossingen in het hele land te kunnen gebruiken. Daarom realiseren we in 2020 twee oplossingen (Registratie Vakantieverhuur en het Huishoudboekje) die in 2021 moeten werken en voor alle gemeenten beschikbaar zullen zijn om in de uitvoeringspraktijk te gebruiken.

Ter ondersteuning van deze transitie ontwikkelen we een Routekaart waarmee we gemeenten een actueel overzicht bieden in het moment waarop welke oplossingen en componenten worden gemaakt. Daarnaast ontwikkelen we een Componentencatalogus waarmee gemeenten specifiek inzicht krijgen in de momenten waarop zij lokaal kunnen overstappen op common ground oplossingen, zonder onnodige frictiekosten te veroorzaken.

Besluit:

Het VNG-Bestuur heeft

1. de Meerjarige Transitie strategie common ground vastgesteld,
2. ingestemd met de basisgedachte common ground om gegevens te scheiden van de applicaties en processen waarin deze worden gebruikt en ze meervoudig te gebruiken bij de bron en
3. ingestemd met de ontwikkeling van twee testcases (Registratie Vakantieverhuur en het Huishoudboekje).

Geacht college en gemeenteraad,

Met de informatiekundige visie common ground gaan gemeenten collectief de informatievoorziening eenvoudiger, sneller en slimmer inrichten. De huidige manier van digitaal gegevens uitwisselen verloopt traag, is kostbaar en foutgevoelig. Het is noodzakelijk om de gemeentelijke ICT te vernieuwen, om aldus te kunnen voldoen aan de privacywetgeving en een slimmere omgang met data. Dit zijn belangrijke randvoorwaarden bij het snel en flexibel realiseren van diverse maatschappelijke opgaven – zoals de uitvoering van het klimaatakkoord, het verbeteren van het financiële overzicht in de zorg, en het handhaven van de openbare orde. Met common ground wordt het mogelijk om mensgerichte, regelarme en transparante dienstverlening aan te bieden.

De opgave

Het realiseren van common ground vergt een transitie, die pas is voltooid als de gegevens in alle relevante informatiesystemen worden gescheiden van de applicaties en processen waarin ze worden gebruikt, om vervolgens vanuit één bron voor de verschillende ICT-oplossingen beschikbaar te komen. Dat klinkt logisch, maar die scheiding is er momenteel nauwelijks. De afgelopen jaren hebben we de visie vastgesteld, een innovatie-aanpak uitgewerkt en enkele componenten ontwikkeld. Nu moeten we aantonen dat common ground in de praktijk werkt, en vaststellen wat er nodig is om deze oplossingen in het hele land te kunnen gebruiken. Daarom realiseren we in 2020 twee oplossingen (Registratie Vakantieverhuur en het Huishoudboekje) die in 2021 moeten werken en voor alle gemeenten beschikbaar zullen zijn om in de uitvoeringspraktijk te gebruiken. De ontwikkeling van deze twee testcases wordt gefinancierd door de deelnemende gemeenten en gedeeltelijk vanuit het Fonds GGU.

Routekaart

Ter ondersteuning van deze transitie ontwikkelen we een Routekaart waarmee we gemeenten een actueel overzicht bieden in het moment waarop welke oplossingen en componenten worden gemaakt. Per oplossing wordt daarin aangegeven wanneer welke (delen van) opgaven worden aangepakt, welke gemeenten daaraan bijdragen en wanneer welke besluiten worden genomen. We maken daarbij onderscheid tussen de initiële ontwikkelfase – waarin coalitiepartners een oplossing ontwikkelen – en de daaropvolgende opschalingsfase, waarin de oplossing door meer gemeenten in gebruik wordt genomen. Aan de hand van de Routekaart kunnen gemeenten per opgave bepalen of ze coalitiepartner of eerste gebruiker willen zijn, en hoe zich dit verhoudt tot de gemeentelijke inzet van mensen en middelen binnen het tijdspad. We streven ernaar om de Routekaart vanaf het derde kwartaal 2020 in gebruik te nemen.

Marktpartijen doen mee

Marktpartijen zijn vanuit het Groeipact common ground actief betrokken bij de ontwikkeling en het gebruik van oplossingen. De VNG voert de regie over de ontwikkeling van oplossingen zonder daarbij de markt te verstoren. Bijvoorbeeld door standaard-inkoopteksten aan gemeenten beschikbaar te stellen waarmee ze marktpartijen opdracht kunnen geven om oplossingen te ontwikkelen die common ground-proof zijn. Daarnaast worden marktpartijen gestimuleerd om te (her)investeren in het common ground-proof maken van bestaande applicaties. Samen met marktpartijen onderzoekt de VNG de overgang naar common ground.

Componentencatalogus

Om de overgang naar common ground te ondersteunen, ontwikkelen we een Componentencatalogus waarmee gemeenten specifiek inzicht krijgen in de momenten waarop zij lokaal gebruik kunnen maken van common ground-componenten, zonder onnodige frictiekosten te veroorzaken. Hierin kunnen gemeenten hun eigen systemen en applicaties met de bijbehorende einddata van contracten invoeren, waardoor ze lokaal inzicht krijgen op welk moment ze op common ground-oplossingen kunnen overstappen. Bijkomend voordeel hiervan is dat dit direct inzicht oplevert in de dubbele, of niet gebruikte systemen en applicaties die kunnen worden afgeschaft. De daaruit voortkomende kostenbesparing is vervolgens te gebruiken als investering in de common ground-oplossingen.

Ten slotte

De VNG nodigt u uit om kennis te nemen van de Meerjarige Transitiestrategie common ground en spreekt de wens uit dat alle gemeenten de meerjarige transitiestrategie toepassen en dit zichtbaar maken door het ondertekenen van het Groeipact common ground.

Wij hopen op onze ALV met u en uw collega-bestuurders van gedachten te wisselen over dit onderwerp. Laten we met elkaar de kracht van beweging ervaren door te bouwen aan de common ground.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

L.K. Geluk

Algemeen directeur

Bijlage 3: VNG Meerjarige transitiestrategie

https://vng.nl/sites/default/files/2020-06/20200617_common-ground-transitiestrategie.pdf

Hieronder de tekst van de ledenbrief indien bovenstaande link niet (meer) werkt

Common Ground 2020

Concretisering van de meerjarige transitiestrategie

Waarom een nieuwe informatiekundige visie?

Met Common Ground willen gemeenten de informatievoorziening eenvoudiger, sneller en slimmer inrichten. De huidige manier van digitaal gegevens uitwisselen verloopt traag, is kostbaar en ondoorzichtig. Het is ons streven om de gemeentelijke ICT te vernieuwen, om aldus te kunnen voldoen aan de privacywetgeving en een slimmere omgang met data. Dit zal ons helpen bij het snel en flexibel te realiseren van diverse maatschappelijke opgaven – zoals de uitvoering van het klimaatakkoord, het verbeteren van het financiële overzicht in de zorg, en het handhaven van de openbare orde. Als we Common Ground kunnen realiseren, dan wordt het voor alle gemeenten mogelijk om een mensgerichte, regelarme en doorzichtige dienstverlening op te zetten.

Wat is de basisgedachte van Common Ground?

De basisgedachte van Common Ground is de transformatie van de informatievoorziening door:

- I. Gegevens te scheiden van de applicaties en processen waarin zij gebruikt worden.
- II. Gegevens meervoudig te gebruiken bij de bron.

Om deze transformatie waar te maken, werken partijen samen op basis van vier uitgangspunten:

1. Partijen sturen op het (laten) standaardiseren van informatiemodellen per domein.
2. Partijen stellen gegevensbronnen via gestandaardiseerde services (API's) beschikbaar.
3. Partijen zorgen samen voor:
 - a. één (1) gestandaardiseerd integratiemechanisme, primair in de vorm van een standaard uitwisseling en secundair in de vorm van een voorziening;
 - b. in handen van de overheid;
 - c. waarmee gemeenten en ketenpartijen veilig en vertrouwd gegevens kunnen delen en gebruiken.
4. Data blijven in de bron; de verzameling data in de bron is eigendom van de bronhouder.

Hoe draagt Common Ground bij aan de maatschappelijke opgaven?

Het is noodzakelijk om informatiekundige opgaven te baseren op maatschappelijke opgaven zoals die zijn beschreven in de visie Gemeenten 2024 van de VNG. Toekomstbestendige gegevensontsluiting en -uitwisseling is bij alle opgaven onmisbaar.

Vandaar dat deze prioriteiten centraal staan in het Jaarplan GGU 2021 dat in het najaar door het VNG bestuur wordt vastgesteld en tijdens de BALV wordt gepresenteerd. Daarmee ontstaat er een uitvoeringsagenda voor 2021, die richting geeft aan de nieuwe oplossingen die we met Common Ground nastreven.

Wanneer zijn we hiermee klaar ?

Het realiseren van een informatiekundige visie als Common Ground vergt een gedegen transitie, die pas voltooid is als de gegevens in alle relevante informatiesystemen worden gescheiden van de applicaties en processen waarin ze worden gebruikt, om vervolgens vanuit een centrale bron voor de verschillende ICT-oplossingen beschikbaar te komen. Dat klinkt logisch, maar die scheiding is er momenteel nauwelijks.

Vandaar dat gemeenten deze opgave samen organiseren, waarbij ze hun schaarse expertise en kennis bundelen, en ook gezamenlijk overleg voeren met Rijk, ketenpartners en marktpartijen.

Zo wordt er, waar gewenst, ruimte gecreëerd voor lokaal maatwerk en autonomie, en worden er aanzienlijke efficiencyvoordelen nagestreefd. Dit is temeer complex omdat er hierbij allerlei randvoorwaarden spelen – zoals continuïteit, informatieveiligheid, herbruikbaarheid, gezonde marktwerking en innovatiekracht. De transitie zal zeker tien jaar duren en stap voor stap plaatsvinden – waarbij diverse gemeenten op uiteenlopende momenten hun bijdragen leveren en de toepassingen gaan hergebruiken.

1. Achtergrond

In 2017 is de informatiekundige visie Common Ground gepresenteerd, welke sindsdien door alle gemeenten is omarmd als onderdeel van de Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU).

Nadat we de afgelopen jaren de informatiekundige visie samen met alle betrokkenen hebben vastgesteld, een innovatieaanpak hebben uitgewerkt en de eerste bruikbare componenten in pilots ontwikkelden, moeten we nu aantonen dat Common Ground in de praktijk werkt, en wat de randvoorwaarden zijn voor hergebruik en opschaling van oplossingen.

Welke testcases realiseren we in 2020?

In 2020 realiseren we twee oplossingen die in 2021 moeten werken en voor de gemeenten beschikbaar zullen zijn om in de uitvoeringspraktijk te gebruiken:

a. Registratie vakantieverhuur

We ontwikkelen een systeem voor registratie van vakantieverhuur, waarmee gemeenten de 'Wet toeristische verhuur van woonruimte' beter kunnen handhaven.

b. Huishoudboekje

We maken het Huishoudboekje van de gemeente Utrecht Common Groundproof, zodat alle gemeenten deze oplossing kunnen gebruiken om mensen te helpen met het voorkomen van problematische schulden.

Waarom en hoe realiseren we deze twee testcases?

We kiezen voor deze twee testcases omdat het relatief eenvoudige oplossingen zijn waaraan duidelijk behoefte is. Door met deze twee oplossingen ervaring op te doen in de praktijk, vergroten we het inzicht in de benodigde randvoorwaarden voor de grote transitie die we met Common Ground voor ogen hebben.

Beide oplossingen worden door gemeenten en de VNG in componenten vertaald en gerealiseerd. Deze componenten hebben betrekking op en worden weergegeven binnen de vijf lagen van het gegevenslandschap van Common Ground. Per laag is het volgende nodig:

1. De interactie moet worden ingericht conform de wensen en eisen van inwoners en medewerkers.
2. De processen moeten flexibel en gestandaardiseerd worden ingericht en ondersteund.
3. De integratie moet worden ondersteund met een technische standaard om diensten te ontsluiten.
4. De toegang tot data moet gerealiseerd worden via services die voldoen aan landelijke API-afspraken, waaronder eisen wat betreft beveiliging en logging.

5. De gegevensbronnen moeten worden ontsloten conform een standaardinformatiemodel.

Wie zijn er betrokken bij de ontwikkeling van deze twee testcases?

Gemeenten en marktpartijen ontwikkelen samen de twee testcase-oplossingen die bestaan uit componenten. Generieke componenten worden zo mogelijk als open source beschikbaar gesteld. Is een oplossing klaar voor gebruik, dan kunnen marktpartijen deze als dienst aan gemeenten leveren, en daarbij zorgen voor de benodigde continuïteit, beveiliging en dergelijke.

Gemeenten die de oplossing als dienst bij een marktpartij afnemen, betalen naar gebruik. Daarnaast verkent de VNG of de oplossingen collectief als dienst ingekocht kunnen worden voor alle gemeenten, zodat opschaling en toepassing sneller plaatsvindt en inwoners hiervan direct de resultaten ervaren.

Hoe wordt het beheer van de testcases georganiseerd?

Als gemeenten oplossingen collectief als dienst afnemen, organiseert de VNG het opdrachtgeverschap en functioneel beheer. De Common Ground-community levert daarbij input ter ondersteuning van de doorontwikkeling. Wat betreft de twee testcases gebeurt dit in 2020 projectmatig, en wordt een besluit voorbereid hoe dit vanaf 2021 structureel kan worden georganiseerd.

Hoe worden de twee testcases gefinancierd?

De ontwikkeling van de twee testcases wordt gefinancierd door de deelnemende gemeenten en gedeeltelijk vanuit het Fonds GGU. Deze cofinancieringsmogelijkheid bestaat ook voor andere oplossingen die Common Ground-proof ontwikkeld worden. In de exploitatiefase worden de oplossingen zo veel mogelijk naar gebruik gefinancierd.

Wie is waarvoor verantwoordelijk?

Er is een besturingsmodel ingericht van waaruit de ontwikkeling wordt aangestuurd van de twee testcases. Hierin is één persoon in de rol van Chief Operation Officer (COO) verantwoordelijk voor het tijdig opleveren van de testcases die Common Ground-proof moeten zijn. Deze COO rapporteert aan een stuurgroep, als er belemmeringen zijn bij de realisatie van de testcases. De stuurgroep bestaat uit vertegenwoordigers van het College van Dienstverleningszaken, de Taskforce samen organiseren, de gemeenten die de testcases ontwikkelen en de VNG.

Worden er in 2020 ook andere Common Ground-oplossingen ontwikkeld?

Onze focus ligt in 2020 op de twee testcases. Tegelijkertijd nodigen we gemeenten, ketenpartners, medeoverheden en marktpartijen uit om ook zelf te investeren in de ontwikkeling van oplossingen die Common Ground-proof zijn en ook van componenten die passen binnen deze architectuur. Denk daarbij aan de ontwikkeling van het Open webconcept, de virtuele assistent GEM en de MijnApp-oplossing. Deze oplossingen zullen ook gebruikmaken van de kennis en praktijkervaring die worden opgedaan bij het ontwikkelen van de twee testcases. Zodoende blijft Common Ground een open beweging waaraan alle partijen kunnen bijdragen.

Daarnaast werkt de VNG in 2020 aan de volgende concrete zaken:

- Een standpunt over Open Source Software in reactie op het kabinetsbesluit van 17 april 2020.
- Een componentencatalogus waarin inzichtelijk wordt gemaakt welke componenten per laag van het Common Ground-model in ontwikkeling of beschikbaar zijn.
- De standaarden voor zaakgericht werken.
- De toegang tot basisregistraties bij landelijke bronnen via een set van API's om de flexibiliteit, connectiviteit en interoperabiliteit richting andere overheidssectoren te vergroten.
- Een standaard en een sourcingsstrategie voor een Cloud Based Infrastructuur (CBI) waarop de Common Ground-oplossingen kunnen draaien.

De realisatie van Common Ground is gestart als bottom-upbeweging, waarbij we innovatieve, veelbelovende initiatieven bij gemeenten en ontwikkelpartners aangrijpen om nieuwe ideeën uit te wisselen en bruikbare componenten te ontwikkelen. Binnen dit netwerk coördineert de VNG de samenwerking die in multidisciplinaire teams tot stand komt, en worden er gemeenschappelijke randvoorwaarden toegepast op basis waarvan alle partijen kunnen participeren bij het versterken van deze beweging.

Op welke manier werken we samen?

In de transitie naar Common Ground werken gemeenten samen met het Rijk, de VNG, ketenpartners en marktpartijen. Er wordt een agile werkwijze gehanteerd, vanuit het idee dat je veel kleine fouten mag maken om grote fouten te voorkomen. Om duidelijkheid te scheppen stelt het College van Dienstverleningszaken de standaarden vast, en worden er afspraken gemaakt over de manier waarop gemeenten deze moeten toepassen. De ontwikkeling is daarom niet vrijblijvend. We maken per onderdeel duidelijk welke rollen en verantwoordelijkheden van toepassing zijn en maken onderscheid tussen gemeenschappelijke componenten en decentrale componenten.

Gemeenschappelijke componenten

De VNG faciliteert de realisatie van de gemeenschappelijke componenten, bijvoorbeeld door het standaardiseren van gegevens die worden geleverd door API's. De VNG voert daar namens gemeenten regie op en werkt hierbij op nationaal niveau samen met de Manifestgroep. Hierbij wordt gezorgd voor passende sturing op de ontwikkelde standaarden waaraan gemeenten, samenwerkingsverbanden en marktpartijen zich kunnen committeren. De gemeenschappelijke componenten worden gemeenschappelijk gefinancierd.

Decentrale componenten

Gemeenten en marktpartijen zijn zelf verantwoordelijk voor de invulling, inkoop en implementatie van de decentrale componenten. De VNG stimuleert de herbruikbaarheid van decentrale componenten door richtlijnen en standaarden aan te bieden, kennis op te bouwen en de mogelijkheden voor gezamenlijke inkoop te onderzoeken.

Hoe krijgen gemeenten zicht op de te vervangen systemen en applicaties?

Om als gemeente te kunnen bepalen welke Common Ground-onderdelen beschikbaar en herbruikbaar zijn, biedt de landelijke referentie-architectuur voor gemeenten GEMMA het benodigde overzicht. Om GEMMA beter te laten aansluiten op dit doel, wordt deze referentie-architectuur vertaald naar een componentencatalogus. Hierin kunnen gemeenten hun eigen systemen en applicaties met de bijbehorende einddata van contracten invoeren, waardoor ze lokaal inzicht krijgen op welk moment ze op Common Groundoplossingen kunnen overstappen, zonder onnodige frictiekosten te veroorzaken. Bijkomend voordeel hiervan is dat dit direct inzicht oplevert in de dubbele, of niet gebruikte systemen en applicaties die kunnen worden afgeschaft. De daaruit voortkomende kostenbesparing is vervolgens te gebruiken als investering in de Common Ground-oplossingen. Als een groot aantal gemeenten de componenten-catalogus invult, ontstaat er centraal inzicht in de kansrijke momenten voor een gezamenlijke transitie naar Common Ground. Ook wordt inzichtelijk hoe gemeenschappelijke en decentrale componenten op elkaar kunnen aansluiten. Deze informatie zal landelijk worden gedeeld, en kan de basis vormen voor gezamenlijke stappen vooruit. Door bijvoorbeeld aan te sluiten op de standaardontsluiting van bronregistraties, kunnen gemeenten en marktpartijen eenvoudiger en sneller oplossingen realiseren.

Welke rol hebben marktpartijen?

Marktpartijen zijn vanuit het groeipact Common Ground actief betrokken bij de ontwikkeling en het gebruik van oplossingen. Om ervoor te zorgen dat alle marktpartijen kennis opdoen om aan de transitie naar Common Ground te kunnen bijdragen, organiseert de VNG leveranciersbijeenkomsten, worden nieuwsbrieven verstuurd en accountgesprekken ingezet.

3. Randvoorwaarden voor samenwerking

De VNG voert de regie over de ontwikkeling van componenten zonder daarbij de markt te verstoren, bijvoorbeeld door standaardinkoopteksten aan gemeenten beschikbaar te stellen waarmee ze marktpartijen opdracht kunnen geven om oplossingen te ontwikkelen die Common Ground-proof zijn. Daarnaast worden marktpartijen gestimuleerd om te (her)investeren in het Common Ground-proof maken van bestaande applicaties. Samen met marktpartijen onderzoekt de VNG de overgang naar de Common Ground om een inschatting te maken van kosten en opbrengsten, rekening houdend met transitiekosten en afschrijvingen van alle partijen.

Levert Common Ground direct financieel voordeel op voor gemeenten?

Gemeenten die Common Ground-oplossingen toepassen, vergroten hun inzicht in het besparingspotentieel van het huidige applicatielandschap. Op basis daarvan kan men in alternatieve oplossingen investeren. Maar naar verwachting wordt daarmee niet direct een besparing gerealiseerd tijdens de transitie vanuit de huidige situatie naar de Common Groundsituatie. Dat komt omdat het werken met nieuwe componenten andere kennis en competenties van medewerkers vraagt dan de meeste gemeenten momenteel in huis hebben. Het kost geld om deze kwaliteiten te versterken, terwijl tegelijkertijd de kosten voor het beheer van de bestaande ICT-infrastructuur doorgaan. Naast gemeentelijke investeringen vergt de transitie naar Common Ground ook investeringen vanuit het Fonds GGU, de rijksoverheid, ketenpartners en marktpartijen.

Op welke vragen geeft de Routekaart Common Ground antwoord?

De Routekaart biedt een dynamisch overzicht van de oplossingen en componenten die worden ontwikkeld, en geeft antwoord op de volgende vragen:

- Wanneer worden welke (delen van) opgaven aangepakt?
- Welke gemeenten dragen daaraan bij?
- Wanneer worden over welke voorstellen besluiten genomen door het College van

Dienstverleningszaken of de VNG-leden?

Welke informatie is per opgave beschikbaar in de Routekaart?

Per opgave is de volgende informatie in de Routekaart beschikbaar:

1. Doelstelling

- Welk resultaat streven we na?

2. Aanpak

- Welke randvoorwaarden en uitgangspunten zijn afgesproken?
- Hoeveel mensen en middelen zijn er beschikbaar?
- Wat is de planning?

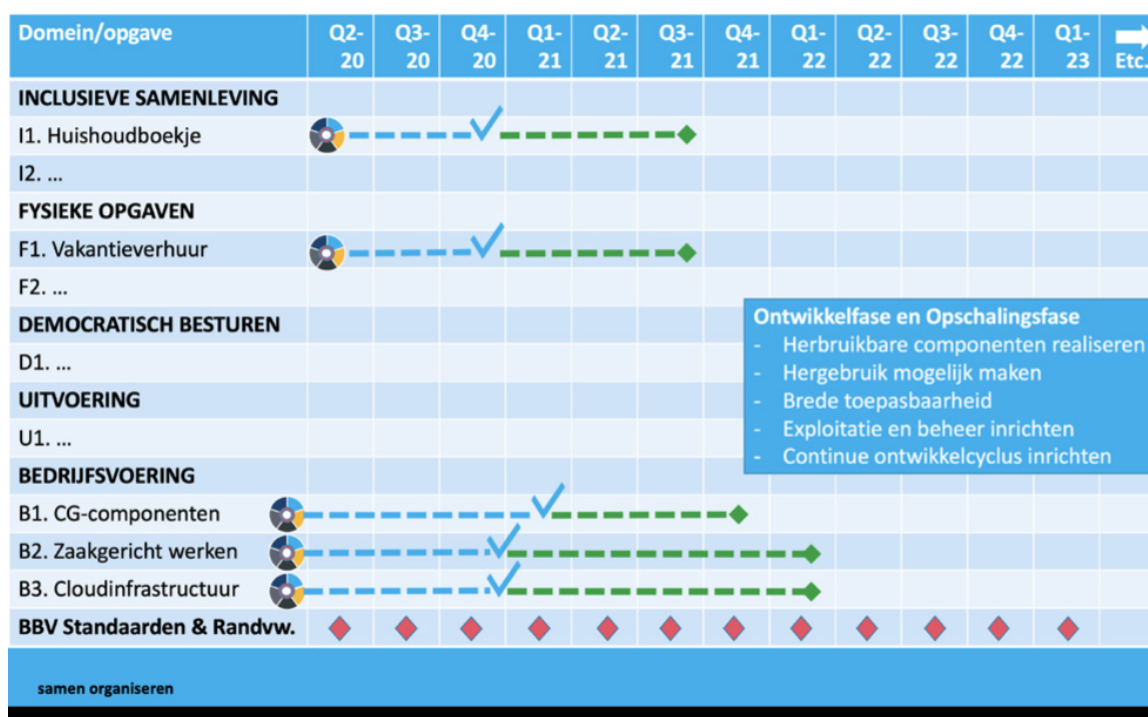
3. Coalitie

- Welke partijen zijn erbij betrokken?
- Welke koplopers doen mee?
- Welke slimme volgers doen mee?

4. Draagvlak

- Bestuurlijke afspraken (convenant)
- Financiële arrangementen
- Bestuursmodel (governance)

4. Routekaart Common Ground

Per opgave zijn binnen een tijdslijn activiteiten aangegeven en wordt onderscheid gemaakt tussen de ontwikkelfase en de opschalingsfase.

Welke fasen worden er in de Routekaart onderscheiden?

In de Routekaart geven we per opgave binnen een tijdslijn aan welke hoofdactiviteiten er worden ondernomen. We maken hierbij onderscheid tussen de initiële ontwikkelfase – waarin coalitiepartners een oplossing ontwikkelen – en de daaropvolgende opschalingsfase, waarin de oplossing door meer gemeenten in gebruik wordt genomen. Aan de hand van deze Routekaart kunnen gemeenten per opgave bepalen of ze coalitiepartner of eerste gebruiker willen zijn, en hoe zich dit verhoudt tot de gemeentelijke inzet van mensen en middelen binnen het tijdspad. Het College van Dienstverleningszaken kan op basis van de Routekaart aangeven op welke momenten het besluiten wil gaan nemen, bijvoorbeeld over standaardisatie of de invulling van randvoorwaarden. De transitie waardoor Common Ground wordt gerealiseerd, kan worden versneld door opgaven over verschillende gemeenten te verdelen, zodat samen organiseren als krachtige beweging voor alle gemeenten meerwaarde kan bieden. Het is ons streven dat gemeenten en de VNG de Routekaart vanaf het derde kwartaal 2020 kunnen gebruiken.

4. Routekaart Common Ground

Opgave / Gemeenten	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	ETC
INCLUSIEVE SAMENLEVING													
I1. Huishoudboekje	C		C				C	1G	1G				
I2. ...		C		1G					C		1G	1G	
FYSIEKE OPGAVEN													
F1. Vakantieverhuur		C			1G	C				C			
F2. ...													
DEMOCRATISCH BESTUREN													
D1. ...													
UITVOERING													
U1. ...													
BEDRIJFSVOERING													
B1. CG-componenten	C	C	C	1G	C								
B2. Zaakgericht werken	C	1G	1G		C	1G	1G	1G			1G		
B3. Cloudinfrastructuur	C	C	C	1G	C	C							

C = coalitiepartner, participeren in ontwikkeling
1G = eerste gebruiker, eerste organisaties waar oplossing in (her)gebruik wordt genomen

samen organiseren

Aan de hand van de Routekaart kunnen gemeenten per opgave bepalen of ze coalitiepartner of eerste gebruiker willen zijn.

Bijlage 4: Wetgevingsoverzicht

In deze bijlage is een overzicht opgenomen van nieuwe en recente wetgeving welke een grote impact hebben op de informatievoorziening binnen de overheid

1. Wet digitale overheid (Wdo)

Doel:

Deze wet:

- legt de taken en verantwoordelijkheden vast voor veilige toegang tot de digitale overheid
- legt verplichtingen op aan alle overheden om veilig en betrouwbaar aan te sluiten, en hun dienstverlening in te delen op een betrouwbaarheidsniveau
- stelt regels over de bekostiging daarvoor
- biedt zekerheden voor burgers en bedrijven
- biedt uitgangspunten voor informatiebeveiliging en de verwerking van persoonsgegevens.

Impact:

Met deze wet zijn we verplicht een aantal landelijke voorzieningen af te nemen en het beheer hiervan mede te financieren. Te denken valt hier aan DigiD, Berichtenbox en de Publicatievoorziening zoals DROP

Achtergronden:

<https://www.digitaleoverheid.nl/overzicht-van-alle-onderwerpen/wetgeving/wet-digitale-overheid/wet-digitale-overheid-in-het-kort/>

2. Omgevingswet

Doel:

Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. Zodat het straks bijvoorbeeld makkelijker is om bouwprojecten te starten. De Crisis- en herstelwet (Chw) maakt dit nu al mogelijk, bijvoorbeeld door bestaande regels aan te passen. Naar verwachting treedt de Omgevingswet op 1 januari 2022 in werking.

Impact:

Vanuit ICT oogpunt is er een flinke uitdaging. BZK heeft hiervoor een Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) opgezet. Gemeente Buren moet hier verplicht op aansluiten en technische koppelingen hiermee realiseren. Hiervoor is nieuwe software nodig om onze nieuwe omgevingsplannen aan te sluiten op dit stelsel. Daarnaast moeten we afspraken maken hoe de ODR dit gaat doen voor het VTH traject (vergunningen Toezicht en Handhaving)

Achtergronden:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/omgevingswet>

3. Wet elektronische publicaties (Wep)

Doel:

Deze wet verplicht bestuursorganen (bijvoorbeeld gemeenten en provincies) om alle officiële publicaties online te zetten via de website officiëlebekendmakingen.nl. Daardoor wordt het voor burgers mogelijk om op 1 website alle algemene bekendmakingen, mededelingen en kennisgevingen van de overheid te raadplegen. Deze wetswijziging heeft als doel om burgers digitaal volledig te informeren over besluiten die impact hebben op hun leefomgeving. De burger wordt centraal gesteld bij de informatieverstrekking. Zij worden geïnformeerd over deze besluiten zodat ze tijdig hun recht van inspraak kunnen uitoefenen.

Impact:

Buren publiceert alle verplichte publicaties al via officiëlebekendmakingen.nl. Echter zit de impact van deze wet dat we ook stukken die ter inzage liggen actief digitaal beschikbaar moeten gaan stellen. Deze documenten moeten dan ook geanonimiseerd worden.

Achtergronden:

<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/dossier/35218>

4. Wet Open Overheid

Doel:

De Wet Open Overheid (Woo) is bedoeld om overheden en semi-overheden transparanter te maken en moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Als de Woo van kracht wordt, vervangt deze wet de Wob (Wet openbaarheid van bestuur). Het grote verschil tussen het initiatiefwetsvoorstel Woo en de huidige Wob betreft de actieve openbaarmaking van overheidsinformatie. Voor passieve openbaarmaking (openbaarmaking op verzoek) volgt dit initiatiefwetsvoorstel vrijwel geheel de Wob.

Impact:

Deze wet heeft een grote impact. Veel informatie moeten we hierdoor actief openbaar maken en ook anonimiseren. Dit doen we nu beperkt en alleen op verzoek.

Achtergronden:

<https://www.digitaleoverheid.nl/overzicht-van-alle-onderwerpen/democratie/democratie-in-actie/wet-open-overheid/>

5. Archiefwet

voorlopige tekst Archiefwet 2021 bekend, (Vervanging Archiefwet 1995)

Doel:

Door de digitalisering belandt digitale informatie in sneltreinvaart op verschillende systemen, die bovendien snel verouderen. Het gevaar is dat informatie hierdoor in de toekomst niet of moeilijker te raadplegen is. De Archiefwet wordt gemoderniseerd zodat ook digitale informatie goed bewaard blijft.

Impact:

De overbrengingstermijn van permanent te bewaren informatie wordt verkort van 20 jaar naar 10 jaar. Dit betekent dat informatie veel eerder moet worden overgedragen aan het Regionaal Archief Rivierland. Dit heeft consequenties voor het interne beheer van digitale informatie en daarnaast moet een inhaalslag worden gemaakt van de informatie, zowel fysiek als digitaal die eerder moet worden overgedragen.

Achtergronden:

<https://www.vindinformatiemanagement.nl/blog/31158/archiefwet-2021-samenvatting-en-commentaar>

6. Wet hergebruik overheidsinformatie (Who) Herziening

Doel:

Op basis van de Who kunnen burgers, bedrijven en onderzoeksinstituten een verzoek indienen om overheidsinformatie die onder de wet valt, beschikbaar te maken. Het gaat om informatie die geproduceerd is ter vervulling van de publieke taak van een bepaalde instelling. Deze informatie dient in een machinaal leesbaar format beschikbaar te worden gesteld, waardoor de informatie geschikt is voor hergebruik.

REDENEN VOOR HERZIENING

De Europese richtlijn wordt herzien, omdat uit de evaluatie bleek dat er nog barrières bestaan voor het volledige hergebruik van overheidsinformatie. Ten eerste valt informatie verkregen door de energie- en transportsector nog niet onder de richtlijn, terwijl hier veel potentie voor hergebruik zit. Ook is er zelden toegang tot 'dynamic data' van de publieke sector. Dit betreft data die zeer regelmatig of zelfs "real-time" wordt geupdate, bijvoorbeeld afkomstig van sensoren. Dynamic data wordt gebruikt bij producten als reis-apps. Verder vragen publieke instanties vaak nog veel geld voor het verschaffen van informatie voor hergebruik, wat zorgt voor een marktbarrière voor kleine en middelgrote ondernemingen om de informatie op te vragen. Ten slotte gaan publieke instanties soms een exclusieve overeenkomst met bedrijven aan over het delen van informatie waar vooral grote bedrijven van profiteren.

Impact:

Bij de aanschaf van nieuwe informatiesystemen moeten we goed nagaan of we aan

verzoeken die voortkomen uit de Who kunnen voldoen. Dit legt extra eisen neer voor de aanschaf van systemen

Achtergronden:

<https://europadecentraal.nl/herziening-richtlijn-voor-beter-hergebruik-overheidsinformatie/>

<https://wetten.overheid.nl/BWBR0036795/2016-10-01>

7. Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) Herziening

In werking vanaf 2020

Doel:

Het wetsvoorstel geeft de burger recht om elektronisch berichten aan een bestuursorgaan te zenden op een door het bestuursorgaan bepaalde wijze.

Impact:

Voor deze wet moeten we actief aangeven middels welk digitaal kanaal de burger zijn zaken kan regelen met de gemeente.

Achtergronden:

<https://www.digitaleoverheid.nl/overzicht-van-alle-onderwerpen/wetgeving/wet-modernisering-elektronisch-bestuurlijk-verkeer/>

8. Algemene verordening gegevensbescherming (AvG), van kracht sinds 25 mei 2018

Doel:

Het algemene doel van de Algemene verordening gegevensbescherming is om de EU-burgers te beschermen op het gebied van privacyregelgeving en persoonsgegevens. De AvG biedt rechten met betrekking tot persoonsgegevens welke gedeeld worden met organisaties die dergelijke persoonsgegevens verzamelen, opslaan en verwerken.

Impact:

De uitvoering van de AVG blijft een belangrijk issue bij de aanschaf van informatiesystemen. Zo moet voor alle systemen met persoonsgegevens een impact analyse worden uitgevoerd

Achtergronden:

<https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/onderwerpen/algemene-informatie-avg/algemene-informatie-avg>

9. EU-richtlijn Web Content Accessibility Guidelines (WCAG)

De EU-richtlijn Digitoegankelijkheid is in werking getreden met de Algemene Maatregel van Bestuur 'Besluit Digitale Toegankelijkheid Overheid'. Deze AMvB is een voorloper op de wet Digitale Overheid.

Doel:

De wet heeft als doel om alle online toepassingen van de overheid voor iedereen toegankelijk aan te bieden (inclusiviteit). Hiervoor moeten we:

- Een actuele [toegankelijkheidsverklaring](#) publiceren;
- Onze website's expliciet testen en beheren zodat alle content die hier op staat ook voldoet aan deze regelgeving [WCAG 2.1, niveau A en AA](#). Denk hierbij aan ondertitelen van video- en geluidsfragmenten, juiste- of geen PDF bestanden, etcetra.

Impact:

Extra beheermaatregelen op gecontroleerde invoer content op websites zodat we blijven voldoen aan de toegankelijkheidseisen van de Europese richtlijn

Achtergronden:

<https://wcag.nl/>

<https://www.digitoegankelijk.nl/beleid/wet-en-regelgeving>

10. EU-richtlijn Single Digital Gateway (EU-richtlijn)

Doel:

De Single Digital Gateway is de Europese toegangspoort die Europeanen toegang gaat geven tot informatie en procedures. Een aantal diensten moet volledig digitaal beschikbaar worden gesteld voor grensoverschrijdend verkeer binnen de EU. Burgers en ondernemers krijgen voor deze diensten het recht om eenmalig gegevens aan te leveren binnen de EU. De afspraken hierover zijn vastgelegd in NLDIGibeter.

Impact:

De belangrijkste impact bij deze richtlijn is dat we onze website meertalig moeten gaan aanleveren bij landelijke portalen die vervolgens op

<https://europa.eu/youreurope/index.htm> zijn aangesloten

Achtergronden:

<https://www.digitaleoverheid.nl/overzicht-van-alle-onderwerpen/europa/single-digitale-gateway/>

Bijlage 5: Lijst met afkortingen

Verklaring afkortingen en begrippen

AVRI	Afvalverwijdering Rivierenland
BAG	Basisregistratie adressen en gebouwen
BGT	Basisregistratie grootschalige topografie (basiskaart)
BI-tool	Business Intelligence tool
BIG	Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BRP	Basisregistratie Personen
DA	Digitale agenda (2020, van VNG/KING)
DigiD	Digitale identiteit
DIT	Digitaal implementatie team
DMS	Document management systeem
DROP	Decentrale regelgeving en officiële publicaties
DSO	Digitaal stelsel omgevingswet
GDI	Wet generieke digitale infrastructuur
Geo-informatie	Geografische informatie
GGI	Gemeentelijke gemeenschappelijke infrastructuur
GGK	Gemeentelijk gegevens knooppunt
GGU	Gezamenlijke gemeentelijke uitvoering
HR	Human resources
IBD	Informatie BeveiligingsDienst (landelijke organisatie)
IBP	Interbestuurlijk programma
I&A	Informatisering en automatisering
ICT	Informatie en communicatie technologie
IT	Informatie technologie
KING	Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten
Lias	Planning en Control Software
ODR	Omgevingsdienst Rivierenland
OpenPDD	Open portal digitale diensten

PLOOI	Platform open overheidsinformatie
SAN	Storage area network
SOL	Project Samen Online
STIB	Sterk in de Buurt
StUF	Standaard uitwisselingsformaat
TIC	Telefonisch informatie centrum
VDI	Virtual desktop infrastructuur
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VTH-systeem	Vergunningverlening, toezicht en handhavingssysteem
WABO	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WCAG	Web content accessibility guidelines (Europese web richtlijn)
WDO	Wet digitale overheid
WEP	Wet elektronische publicaties
WHO	Wet hergebruik overheidsinformatie
Wmebv	Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer
WFS	Web feature service
WMS	Web map service (interface voor kaartlagen)
WOB	Wet openbaarheid van bestuur
WOO	Wet open overheid
WOZ	Wet onroerende zaken
ZRM	Zelfredzaamheidsmatrix